

Lag om ändring i civilförsvarslagen (1960: 74);

utfärdad den 5 juni 1975.

SFS 1975:553

Utkom från trycket
den 25 juni 1975

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrives i fråga om civilförsvarslagen (1960: 74)²

dels att 46 och 85 §§ skall upphöra att gälla,

dels att i 1—3, 5, 6, 8, 9 och 11 §§, 12 § 1, 2 och 4 mom., 13, 14, 17, 20, 34, 35, 37 och 39 §§, 40 § 3 mom., 47, 75 och 84 §§ ordet "Konungen" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "regeringen" i motsvarande form,

¹ Prop. 1975: 21, FöU 17, rskr 174.

² Senaste lydelse av

12 § 1 mom. 1970: 308

12 § 2 mom. 1970: 308

12 § 3 mom. 1970: 308

13 § 1966: 418

39 § 1967: 897

73 § 1972: 724.

dels att i 1 och 9 §§, 12 § 3 mom., 13, 38, 51, 73 och 84 §§ ordet "krigsmakten" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "försvarsmakten" i motsvarande form,

dels att 4, 10, 22—30, 32 och 33 §§, 40 § 1 och 2 mom., 41 § 1 och 2 mom., 42, 43, 53—57, 62, 65, 68, 78, 80, 81 och 83 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

4 § Inom varje län handhar *länsstyrelsen* ledningen av civilförsvaret.
Om civilbefälhavares befattning med civilförsvaret stadgas särskilt.
Om kommuns befattning med civilförsvaret stadgas i 4, 6 och 7 kap.

10 § Civilförsvarets omfattning och beskaffenhet inom varje civilförsvarsområde skall till sina huvuddrag angivas i särskild *organisationsplan*. Uppgifter om *skyddsrum* och utrymmen som avses i 22 § andra stycket skola dock angivas i *skyddsrumspan*. Om sådan plan finnas bestämmelser i 4 kap.

Organisationsplan upprättas av länsstyrelsen och skall, liksom ändring däri, antagas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer.

22 § I tätorter och på platser som kunna antagas under krig bli särskilt utsatta vid stridshandlingar eller hot om skadegörelse skola skyddsrum anordnas för befolkningens skydd. Sådana orter och platser benämnas i denna lag *skyddsrumsorter*. Regeringen eller myndighet som regeringen utser bestämmer vilka orter och platser som skola utgöra skyddsrumsorter.

Om regeringen eller myndighet som regeringen utser bestämmer det, skola i skyddsrumsort även vidtagas förberedelser för att under civilförsvarsberedskap kunna iordningställa skyddsrum i utrymmen, som äro lämpliga härför.

23 § För varje skyddsrumsort skall finnas en skyddsrumspan, som upprättas av kommunen och antages av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, av kommunen med iakttagande av bestämmelserna i 24—26, 28 och 29 §§.

Vad i första stycket sägs om upprättande och antagande av skyddsrumspan gäller även ändring av planen.

24 §³ Skyddsrumspan skall till gränserna angiva den del av kommunen som skyddsrumsorten omfattar. Gränserna bestämmas enligt de grunder som meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer.

25 § Skyddsrumsort indelas i skyddsrumsområden. Behovet av skyddsrum provas för varje område för sig.

26 § Behovet av skyddsrum beräknas med hänsyn till befintlig och planerad bebyggelse samt med utgångspunkt i det största antal personer som under dag eller natt i allmänhet vistas inom skyddsrumsområdet under fredstid.

27 § När skyddsrumspan har antagits och i förekommande fall fastställts åligger det kommunen att tillse att planen genomföres. Genomförandet skall ske i den omfattning som tillgängliga medel och övriga omständigheter medgiva. Av varje beslut som föranledes av planen skall framgå var skyddsrum skall anordnas och hur många personer som skola beredas plats där.

28 § Inom varje skyddsrumsområde skola finnas ett eller flera skyddsrum. Skyddsrum belägenhet och utformning skall bestämmas med hänsyn till befolkningens möjligheter att uppsöka skyddsrummet vid alarmering och att stadigvarande uppehålla sig där.

29 § Skyddsrum bör i första hand anordnas i utrymme, som är avsett att under fredstid användas för annat än skyddsrumssändamål. Om detta ej kan ske, bör skyddsrum anordnas på sådant sätt att det under fredstid kan användas för annat ändamål.

30 § Skyddsrum skall utföras och utrustas så att det giver skydd mot verkningar av stridsmedel, som kunna antagas komma till användning i krig. Närmare föreskrifter härom meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer.

32 § Avser någon att uppföra ny anläggning eller byggnad inom skyddsrumsort, skall han anmäla detta till kommunen. Det åligger kommunen att lämna den som har gjort anmälan besked huruvida skyddsrum skall anordnas i anläggningen eller byggnaden och, om så är fallet, uppgift om det antal personer som skall beredas plats i detta.

Avvikelse från besked som avses i första stycket får göras endast om

1. den som har gjort anmälan medger det,
2. byggnadslov eller godkännande enligt 33 § andra stycket icke har sökts inom två år från beskedets dag eller
3. i fråga om anläggning eller byggnad som tillhör staten uppförandet icke har påbörjats inom tid som sägs i 2.

Vad i denna paragraf sägs om uppförande av ny anläggning eller byggnad skall även gälla tillbyggnad av befintlig anläggning eller byggnad.

33 §⁴ Föreligger skyldighet att söka byggnadslov för anläggning eller byggnad inom skyddsrumsort, ankommer det på byggnadsnämnden att vid prövning av ansökan om sådant lov tillse, att byggnadsföretaget överensstämmer med besked enligt 32 § samt med bestämmelserna i 29 och 30 §§ och med stöd av dessa meddelade föreskrifter.

Vill någon, då skyldighet ej föreligger att söka byggnadslov, utföra sådant byggnadsföretag som avses i 32 §, åligger det honom att i förväg inhämta länsstyrelsens godkännande av byggnadsföretaget i omfördä händelsen, dock ej i fråga om byggnad som tillhör staten.

Föreligger ej besked enligt 32 §, må byggnadslov eller godkännande enligt andra stycket ej meddelas.

⁴ Senaste lydelse 1967: 247.

40 § 1 mom.⁵ Utöver de uppgifter som ankomma på kommun enligt 4 och 7 kap. åligger det kommun att

a) genom sina myndigheter lämna länsstyrelsen och civilförsvarschefen biträde i sådana frågor rörande civilförsvaret som hava samband med de särskilda myndigheternas verksamhetsområde, varvid kommun bland annat har att på därom gjord framställning tillhandahålla tillgängliga, för civilförsvaret erforderliga byggnadsritningar, kartor och dylikt;

b) i enlighet med gällande organisationsplan inrätta och utrusta ledningscentraler och andra skyddade uppehållsplatser för det allmänna civilförsvaret samt vidtaga andra byggnadsanordningar ävensom reservanordningar som äro avsedda uteslutande för brandförsvarets försörjning med vatten så ock under civilförsvarsberedskap, i den omfattning civilförsvarsstyrelsen eller efter dennas allmänna anvisningar länsstyrelsen bestämmer, utföra ledningscentraler och andra skyddade uppehållsplatser samt vidtaga andra byggnadstekniska åtgärder avseende det lokala civilförsvaret, oaktat åtgärderna icke upptagits i organisationsplanen;

c) inrätta och utrusta skyddsrum som på grund av beslut enligt 27 § skall anordnas i befintlig anläggning eller byggnad utan samband med tillbyggnad eller på mark, som är avsedd för gata, torg, park eller annan allmän plats, ävensom vidtaga förberedelser som avses i 22 § andra stycket och, enligt vad regeringen eller myndighet som regeringen utser därom förordnar, under civilförsvarsberedskap iordningställa utrymmen som där avses till skyddsrum;

d) vårda och underhålla de under b) och c) omförmälda anordningarna;

f) tillhandahålla lämpliga lokaler för civilförsvarets administration samt, i den mån skyldighet härutinnan icke åvilar ägare eller innehavare av anläggning eller byggnad, för förvaring av materiel och utrustning för civilförsvaret ävensom för utbildningsverksamheten inom civilförsvaret;

g) svara för avlöning och annan ersättning till personal, vars tjänstgöring i civilförsvaret enligt 20 § skall anses fullgjord i kommunal anställning;

h) under civilförsvarsberedskap samt vid utbildning och övning, i den omfattning organisationsplanen angiver, till allmänna civilförsvarets föfogande ställa kommunen tillhörig materiel och annan egendom; samt

i) å trafikled eller annan allmän plats, där kommunen ansvarar för gatu- eller vägbelysning, vidtaga erforderliga anordningar för den vägledande belysning, som enligt organisationsplanen skall finnas där under mörkläggnig.

2 mom.⁶ Därest åtgärd, som avses i 1 mom. b) och d), enligt organisationsplanen hänför sig till flera i samma civilförsvarsområde helt eller delvis ingående kommuner, skall den kommun länsstyrelsen bestämmer vidtaga åtgärden och förskjuta kostnaderna därför.

I den mån kostnaderna icke täckas av statsmedel, skola kostnaderna eller, om dessa hava bestritts genom lån, amortering och ränta på lånet årligen fördelas mellan kommunerna i förhållande till det antal skattekronor och skatteören, som inom varje kommun eller del av kommun

⁵ Senaste lydelse 1969: 63.

⁶ Senaste lydelse 1969: 63.

påförts de skattskyldiga vid nästföregående års taxering till allmän kommunalskatt. Påstår kommun, att särskilda skäl finnas för annan fördelningsgrund, såsom att vidtagen åtgärd kan antagas bliva till särskilt gagn för viss kommun, eller uppkommer eljest tvist mellan kommunerna beträffande skyldigheten att bidra till kostnaderna, äger länsstyrelsen efter framställning förordna, hur fördelningen skall ske. Sådan framställning skall göras sist inom tre månader efter det kommun anmodats erlægga sin kostnadsandel eller, om framställningen göres av kommun, som förskjutit kostnaderna, efter utgången av det kalenderår, under vilket desamma förskjutits. Till den kommun, som förskjutit kostnaderna, hava övriga kommuner att i överensstämmelse med fördelning som nu sagts utgiva på dem belöpande andelar.

Vad i andra stycket stadgas skall äga motsvarande tillämpning beträffande sådan i 1 mom. g) avsedd kostnad som uppkommit under civilförsvarsberedskap och hänför sig till ändamål, vilket angivits i organisationsplanen såsom gemensamt för flera kommuner, samt beträffande förlust i anledning av skada å kommun tillhörig materiel eller annan egendom, som jämlikt 1 mom. h) under civilförsvarsberedskap ställts till civilförsvarets förfogande för ändamål som nu sagts.

41 § 1 mom. I varje kommun skola de kommunen med avseende å civilförsvaret åvilande uppgifterna handhavas av en *civilförsvarsnämnd*, om ej annat följer av andra stycket.

Kommun äger uppdraga åt annat kommunalt organ än civilförsvarsnämnden att upprätta skyddsrumspan. Har enligt 23 § överlämnats åt kommunen att antaga skyddsrumspan, fattas beslutet härom av kommunfullmäktige.

Kommun äger tillsätta särskild civilförsvarsnämnd. Under civilförsvarsberedskap må regeringen förordna, att särskild civilförsvarsnämnd skall tillsättas.

Där särskild civilförsvarsnämnd ej finnes, skall kommunstyrelsen vara civilförsvarsnämnd; kommun dock obetaget att uppdraga åt annat kommunalt organ att vara civilförsvarsnämnd.

2 mom. Ledamöter och suppleanter i särskild civilförsvarsnämnd väljas av kommunfullmäktige till det antal fullmäktige bestämma. Antalet ledamöter må dock icke vara under fem. Valet skall vara proportionellt, därest det begäres av minst så många väljande, som motsvara det tal, vilket erhålles, om samtliga väljandes antal delas med det antal personer valet avser, ökat med 1. Om förfarandet vid sådant proportionellt val är särskilt stadgat.

I fråga om särskild civilförsvarsnämnd i annan kommun än Stockholm skall därjämte vad i 31 § andra stycket, 32—36 §§, 37 § första stycket och 38—42 §§ kommunallagen (1953: 753) är stadgat rörande kommunstyrelsen ävensom i 45 § andra och tredje styckena samma lag i fråga om där avsedd nämnd äga motsvarande tillämpning, dock att det ej är erforderligt att protokoll upptager annat än förteckning å närvarande ledamöter och beslutet i varje ärende.

Beträffande särskild civilförsvarsnämnd i Stockholm skola, utöver vad i detta moments första stycke sägs, bestämmelserna i 51 § kommunallagen (1957: 50) för Stockholm, med undantag av hänvisningen till

39 § andra stycket nämnda lag, äga tillämpning, varjämte skall gälla vad kommunfullmäktige med iakttagande av stadgandena i sagda lag föreskriva. Protokoll som föres vid civilförsvarsnämndens sammanträde behöver dock ej upptaga annat än förteckning å närvarande ledamöter och beslutet i varje ärende.

Utan hinder av 2 § 2 förvaltningslagen (1971: 290) äga 4 och 5 §§ nämnda lag tillämpning i samtliga ärenden hos särskild civilförsvarsnämnd.

42 § För kostnad, som kommun fått vidkännas på grund av åtgärd enligt 40 § 1 mom. b) eller 54 § första stycket, äger kommunen erhålla statsbidrag med två tredjedelar av kostnadens belopp, i den mån kostnaden kan anses skälig. För kostnad, som kommun fått vidkännas på grund av åtgärd enligt 40 § 1 mom. c), äger kommunen erhålla ersättning av statsmedel, i den mån kostnaden kan anses skälig.

Innan medel finnas tillgängliga för beräknat statsbidrag må skyldighet för kommun att vidtaga åtgärd enligt 40 § 1 mom. b) ej göras gällande mot kommunen.

Statsbidrag fastställs för varje kalenderår av länsstyrelsen, om ej regeringen annorlunda förordnar. Ansökan om statsbidrag för visst kalenderår skall göras före utgången av nästa kalenderår. När skäl äro därtill, må dock ansökan prövas, oaktat den göres senare. Finner länsstyrelsen ansökningen såsom för sent inkommen ej böra upptagas till prövning, skall avvisningsbeslutet underställas regeringen.

Länsstyrelsen äger att till kommunen utgiva förskott å statsbidrag i enlighet med de närmare föreskrifter regeringen meddelar.

43 § Därest särskilda omständigheter föranleda det, äger regeringen medgiva, att kommun må för kostnad, som kommunen fått vidkännas på grund av åtgärd enligt 40 § 1 mom. b) eller 54 § första stycket, erhålla högre statsbidrag än i 42 § stadgas.

53 § 1 mom. Uppföres ny anläggning eller byggnad inom skyddsrumsort på mark, som är avsedd för annat ändamål än gata, torg, park eller annan allmän plats, är anläggningens eller byggnadens ägare skyldig att inrätta och utrusta skyddsrum, som skall anordnas i anläggningen eller byggnaden på grund av beslut enligt 27 §.

Den som med nyttjanderätt innehar fastighet eller byggnad eller del därav må ej hindra ägaren att där inrätta skyddsrum.

Den som äger anläggning eller byggnad, i vilken skyddsrum anordnats enligt första stycket, är skyldig att vårda och underhålla skyddsrummet och dess utrustning.

Den som anordnar skyddsrum enligt första stycket äger rätt att av statsmedel utfå ersättning härför. Denna ersättning beräknas med hänsyn till antalet platser i skyddsrummet och normalkostnaden för att anordna, vårda och underhålla en skyddsrumsplats. Ersättningen bestäms av länsstyrelsen och utbetalas när slutbesiktning av skyddsrummet har ägt rum.

Vad i denna paragraf sägs om uppförande av ny anläggning eller byggnad skall även gälla tillbyggnad av befintlig anläggning eller byggnad.

2 mom. Skall ort eller plats ej längre utgöra skyddsrumsort, må regeringen eller myndighet, som regeringen bestämmer, förordna, att där befintliga skyddsrum likväl skola utrustas, vårdas och underhållas.

54 § Skall en ledningscentral eller annan skyddad uppehållsplats för det allmänna civilförsvaret enligt gällande organisationsplan anordnas i anläggning eller byggnad eller på mark, som äges eller nyttjas av annan än kommun, må länsstyrelsen medgiva honom att i stället för kommunen inrätta och utrusta uppehållsplatsen, därest det kan ske utan olägenhet för frågans ordnande. Anordnaren äger för sådant fall att enligt de allmänna föreskrifter regeringen meddelar av kommunen utfå den del av anläggningskostnaden, som överstiger skäligt fredsanvändningsvärde. Fördelningen av kostnaden i fall som här avses bestämmes av länsstyrelsen.

Skall åtgärd enligt 40 § 1 mom. c) vidtagas i sådan anläggning eller byggnad eller på sådan mark som äges eller nyttjas av annan än kommun, må länsstyrelsen medgiva honom att i stället för kommunen vidtaga åtgärden, därest det kan ske utan olägenhet för frågans ordnande. Den som vidtager åtgärden äger erhålla ersättning av statsmedel för skäliga kostnader.

55 § Uppföres inom skyddsrumsort ny anläggning eller byggnad, är anläggningens eller byggnadens ägare skyldig att till staten utgiva skyddsrumsavgift enligt vad nedan sägs. Avgift utgår dock ej för byggnad som i sin helhet är avsedd för bostadsändamål.

Skyddsrumsavgiften utgår efter en viss procentsats av det enligt tredje stycket beräknade grundvärdet och bestämmes av länsstyrelsen.

Grundvärdet beräknas med hänsyn till det största antal personer, som under dag eller natt i allmänhet vistas i anläggningen eller byggnaden under fredstid, och normalkostnaden för att anordna, vårda och underhålla en skyddsrumsplats. Är anläggningen eller byggnaden delvis avsedd för bostadsändamål, beräknas grundvärdet dock endast för den del av anläggningen eller byggnaden som är avsedd för annat än bostadsändamål.

Vad i denna paragraf sägs om uppförande av ny anläggning eller byggnad skall även gälla

1. till- eller påbyggnad av befintlig anläggning eller byggnad,
2. ombyggnad av befintlig anläggning eller byggnad,
3. inredande helt eller delvis av befintlig anläggning eller byggnad till väsentligen annat ändamål än det vartill anläggningen eller byggnaden förut varit använd.

Om åtgärd som avses i fjärde stycket ej medför att anläggningen eller byggnaden kan beräknas kvarstå under avsevärt längre tid än eljest skulle ha skett, skall skyddsrumsavgift utgå endast till den del som svarar mot det ökade skyddsbehov som uppkommer genom åtgärden.

Om särskilda skäl föreligga, må länsstyrelsen meddela befrielse från skyldighet att utgiva skyddsrumsavgift.

Byggnadslov må ej utnyttjas innan skyldighet att erlagga skyddsrumsavgift fullgjorts.

56 § Den normalkostnad och den procentsats som avses i 53 och 55 §§ fastställas i särskild lag.

57 § Ägare av anläggning eller byggnad är pliktig

a) att vidtaga erforderliga anordningar för alarmering av dem som vistas i eller vid anläggningen eller byggnaden;

b) att vidtaga erforderliga anordningar för mörkläggningsanläggningen eller byggnaden;

c) att, om det finnes vara av särskild betydelse att anläggningen eller byggnaden maskeras, under civilförsvarsberedskap tåla eller vidtaga sådan härför erforderlig åtgärd, som anbefalles av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer;

d) att, enligt vad regeringen eller myndighet som regeringen utser därom förordnar, förbereda och under civilförsvarsberedskap förse anläggningen eller byggnaden med skyddat utrymme, i vilket de som vistas i anläggningen eller byggnaden kunna beredas skäligt skydd mot radioaktiv strålning, kemiska stridsmedel samt splitter och byggnadsras; samt

e) att, om skyddsrum finnes i anläggningen eller byggnaden, under civilförsvarsberedskap upplåta detta åt befolkningen enligt vad som föreskrives av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer.

Är anläggningen eller byggnaden helt eller delvis upplåten till annan, skall i fråga om skyldighet som angives under b) och d) ägaren vara ansvarig för anskaffning och tillpassning av materielen ävensom för anskaffning och uppsättning av anordningar för dess anbringande, medan innehavaren skall svara för materielens anbringande och övriga åtgärder för dess användning. Vad under c) eller e) stadgas skall gälla jämväl innehavare.

62 § Den som med stöd av 57 § första stycket c) eller e) eller 61 § ålagts att vidtaga eller tåla åtgärd, som avses i nämnda lagrum, är berättigad till skälig ersättning av statsmedel för kostnad eller skada, som åsamkats honom. Vid ersättningens bestämmande skall hänsyn tagas till den nytta, åtgärden kan medföra för honom. Är kostnaden eller skadan ringa, utgår icke ersättning.

Anspråk på ersättning prövas i den ordning som är stadgad beträffande rekvisition för försvarsmaktens behov.

65 § För utrönande av vilka åtgärder som vidtagits eller böra vidtagas inom eller vid anläggning eller byggnad för bevakning, som ankommer på civilförsvaret, eller eljest till skydd mot skada av fientlig verksamhet, så ock i vad mån anläggningen eller byggnaden lämpligen kan användas för civilförsvaret äger civilförsvarsmyndighet besiktiga anläggningen eller byggnaden.

För utrönande om och i vad mån skyddsrum bör anordnas eller förberedast inom anläggning eller byggnad äger kommunen besiktiga anläggningen eller byggnaden.

68 §⁷ Civilförsvarschef och chef för undsättningskår inom civilförsvaret ävensom länsstyrelse äga under civilförsvarsberedskap taga i anspråk

markområden, byggnader, utrymmen, livsmedel, transportmedel, utrustningspersedlar, materiel och annan egendom, som innehaves av annan än staten, därest det finnes erforderligt för att statlig civilförsvarsuppgift skall kunna fullgöras och överenskommelse om egendomens avstående ej kan träffas tillräckligt skyndsamt. Civilförsvarschef och länsstyrelse äga härvid endast taga i anspråk sådan egendom, som finnes inom deras verksamhetsområde; dock må efter länsstyrelsens medgivande civilförsvarschef taga motorfordon, släpfordon och motorredskap i anspråk, även om de finnas inom annat till länet hörande civilförsvarsområde.

Ianspråktagande enligt första stycket av byggnad eller del därav för inkvartering av vårdbehövande i särskild förläggning ävensom ianspråktagande av utrustning, som erfordras för sådan förläggning, må bestå intill två veckor från det att driften av förläggningen upphört att vara en civilförsvarsuppgift.

I den mån det provas nödigt för fullgörande av kommuns skyldigheter enligt 40 § 1 mom. b) och c) att egendom tages i anspråk för kommuns räkning, skall vad i första stycket sägs äga motsvarande tillämpning såvitt gäller egendom, som finnes inom kommunen. Vad sålunda stadgats skall i fråga om utförande av byggnadsanordning gälla jämväl under tid, då civilförsvarsberedskap icke råder; förfoganderätten må härvid dock endast utövas av länsstyrelsen.

78 § Är någon jämligt 15 § eller bestämmelse i 4, 6 eller 7 kap. eller föreskrift, som meddelats med stöd av dylik bestämmelse, eller jämligt 80 § andra stycket skyldig att fullgöra något och underlåter han det, äger länsstyrelsen förelägga honom lämpligt vite. Länsstyrelsen må ock i sådant fall lämna erforderlig handräckning eller ombesörja föreskriven åtgärd samt uttaga kostnaden härför av den försumlige, i den mån han icke på grund av stadgande i denna lag är berättigad till ersättning för kostnaden.

80 § Den som underlåter att i förväg inhämta länsstyrelsens godkännande i fall, då så skall ske enligt 33 §, dömes till böter.

Det åligger den vilken gjort sig skyldig till underlåtenhet, som avses i första stycket, att i enlighet med länsstyrelsens anvisningar ändra vad som redan utförts. Samma skyldighet åvilar den som åsidosatt föreskrift, vilken meddelats av länsstyrelsen vid prövning enligt 33 §.

Den som utnyttjar byggnadslov utan att ha erlagt skyddsrumsavgift enligt 55 § dömes till böter.

81 §⁸ Till böter eller fängelse i högst ett år eller, om brottet begåtts under högsta civilförsvarsberedskap och är att anse som grovt, till fängelse i högst två år dömes

1. den som är civilförsvarspliktig eller eljest inskriven i civilförsvaret och som, i avsikt att undandraga sig sina skyldigheter, underlåter att efter vederbörlig kallelse inställa sig till tjänstgöring i civilförsvaret eller eljest olovligen undanhåller sig därifrån;

2. den som under tjänstgöring i civilförsvaret vägrar att åtlyda vad vederbörande befäl under tjänsten befallt honom rörande denna eller som eljest under tjänstgöring i civilförsvaret uppsåtligen eller av oaktsamhet, som ej är ringa, åsidosätter vad som åligger honom enligt regle-

⁸ Senaste lydelse 1964: 213.

menten, instruktioner eller andra allmänna bestämmelser eller särskilda föreskrifter;

3. den som uppsåtligen lämnar oriktig uppgift om förhållande, varom han enligt 15 § eller 47 § första stycket e) är pliktig att lämna upplysning;

4. den som i strid mot föreskriften i 19 § eller särskilt meddelat bortflyttningsförbud lämnar sin vistelseort ävensom den som överträder särskilt meddelat inflyttningsförbud;

5. den som uppenbart vanvårdar materiel, utrustning eller annan egendom, som han mottagit av civilförsvarsmyndighet för förvaring;

6. den som utan skälig anledning vägrar att låta civilförsvarsmyndighet eller kommun besiktiga anläggning eller byggnad efter vad i 65 § sägs;

7. den som vid förfrågan jämlikt 66 § vägrar att lämna upplysning eller som vid sådan förfrågan eller i samband med undersökning eller granskning som avses i nämnda paragraf söker vilseleda myndighet rörande förhållande, som avses i samma paragrafs första stycke;

8. den som med vetskap om att civilförsvarsmyndighet jämlikt 8 kap. beslutat taga i anspråk egendom, som innehaves av honom, vägrar eller försummar att behörigen eller i rätt tid tillhandahålla myndigheten egendomen eller genom att avhända sig egendomen eller på annat sätt omöjliggör egendomens tagande i anspråk; samt

9. den som eljest åsidosätter föreskrift, som meddelats med stöd av bemyndigande i denna lag, eller föreläggande eller liknande beslut, som meddelats enligt lagen eller enligt föreskrift som nyss sades, dock ej om därmed avses åliggande, för vars fullgörande vite kan föreläggas enligt 78 §.

Har någon övertygats om gärning, som enligt denna paragraf är belagd med straff, må rätten, i den mån det finnes skäligt, förklara egendomen, som undanhållits genom gärningen, förverkad. I stället för egendomen kan dess värde förklaras förverkat.

83 §⁹ Över beslut av civilförsvarschef, chef för undsättningskår eller polismyndighet i ärende, som avses i denna lag, må besvär anföras hos länsstyrelsen. I samma ordning föres talan mot kommunal myndighets beslut enligt 27 och 32 §§.

Mot länsstyrelses beslut om kostnadsfördelning enligt 49 eller 54 §, om ersättning enligt 53 § och skyddsrumsavgift enligt 55 §, om uttagande av egendom enligt 76 § eller om föreläggande av vite vid underlåtenhet att fullgöra skyldighet enligt 15 § föres talan hos kammarrätten genom besvär. I samma ordning föres talan mot beslut, som länsstyrelse enligt denna lag eller med stöd därav utfärdade bestämmelser i särskilt fall meddelat om föreläggande, föreskrift, tillstånd eller godkännande i vad angår inrättande, utrustning, vård eller underhåll av skyddsrum, dock ej beslut enligt 31 §.

I övrigt föres talan mot länsstyrelses beslut enligt denna lag hos regeringen genom besvär. I samma ordning föres talan mot civilförsvarsstyrelsens beslut enligt lagen.

Talan må icke föras mot beslut, som meddelats enligt 19, 34, 35, 37 eller 58 §.

SFS 1975: 553

Under högsta civilförsvarsberedskap så ock eljest när särskilda skäl äro därtill må myndighet, som meddelat beslut enligt denna lag, förordna att beslutet omedelbart skall lända till efterrättelse.

Övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft en vecka efter den dag, då lagen enligt uppgift på den utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

2. Bestämmelserna i 4, 10, 22—30, 32 och 33 §§, 40 § 1 och 2 mom. samt 42, 43, 53—57, 62, 65, 68, 78, 80, 81 och 83 §§ tillämpas alltjämt i den äldre lydelsen för tid till och med utgången av juni 1979.

3. Utan hinder av att de äldre bestämmelserna fortfarande gäller får regeringen för viss tätort eller annan plats bestämma att skyddsrumspan skall upprättas och antagas enligt grunderna för 24—26, 28 och 29 §§ i den nya lydelsen.

4. Har före den 1 juli 1979 byggnadslov eller godkännande enligt 33 § i den äldre lydelsen sökts för byggnadsföretag, som påbörjas efter denna dag, skall äldre bestämmelser tillämpas på byggnadsföretaget, om ej besked påkallas enligt 5.

5. Den som avser att efter den 30 juni 1979 påbörja byggnadsföretag som avses i 32 § i den nya lydelsen får från och med den dag regeringen dessförinnan bestämmer påkalla besked enligt nämnda lagrum huruvida skyddsrum skall anordnas i anläggningen eller byggnaden och, om så är fallet, uppgift om det antal personer som skall beredas plats i detta.

6. Skyddsrum som anordnats enligt äldre bestämmelser skall vårdas och underhållas enligt de nya bestämmelserna i 40 och 53 §§ eller med stöd av förordnande enligt 53 § 2 mom. i den nya lydelsen.

7. Skyddsrum vilket har anordnats som enskilt skyddsrum enligt äldre bestämmelser skall under civilförsvarsberedskap utan ersättning upplåtas åt befolkningen enligt vad som föreskrives av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer.

8. Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till föreskrift som har ersatts genom bestämmelse i denna lag tillämpas i stället den nya bestämmelsen.

På regeringens vägnar

ERIC HOLMQVIST

Carl-Ivar Skarstedt
(Försvarsdepartementet)

